

Onderwerp:

Beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid R.T.J. van der Velden (Partij voor de Dieren) over Renovatie van De Kuip in milieueffectrapport Feyenoord City.

Aan de Gemeenteraad.

Op 29 maart 2018 stelde R.T.J. van der Velden (Partij voor de Dieren) ons schriftelijke vragen over Renovatie van De Kuip in milieueffectrapport Feyenoord City (18bb2664).

Inleidend wordt gesteld:

“Zoals bekend worden er momenteel plannen gesmeed voor een nieuw onderkomen van voetbalclub Feyenoord en voor de gebiedsontwikkeling van de Stadiondriehoek, de Veranda en bedrijventerrein 'Klein België' in IJsselmonde. Onlangs heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Commissie) geadviseerd¹ over de reikwijdte en het detailniveau van het nog op te stellen milieueffectrapport voor Feyenoord City, een plan dat voorziet in een nieuw stadion aan de Maas. De Commissie adviseert de stellers van het milieueffectrapport:

“[i]nzicht te geven in de achtergrond en historie van de plannen voor de gebiedsontwikkeling. Geef speciale aandacht aan de (milieu-)voor en nadelen van de eerder overwogen locaties voor het nieuwe stadion, en van renovatie van de Kuip als uitgangspunt voor de gebiedsontwikkeling.”

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Wat vindt u van dit advies?

Antwoord:

Wij vinden dit een begrijpelijk advies. Wij kunnen ons goed voorstellen dat het de lezers en besluitvormers in hun begrip helpt als in het uiteindelijke milieueffectrapport (MER) ook de historie van planvorming met de daarbij behorende afwegingen opgenomen wordt. In het MER zal hier een apart hoofdstuk aan worden gewijd.

Vraag 2:

Weet u of de stellers van het milieueffectrapport voor Feyenoord City dit advies ter harte nemen? Indien nee, waarom niet? Indien nee, bent u bereid de stellers ertoe te bewegen dit advies ter harte te nemen en daadwerkelijk over te gaan tot een onderzoek naar renovatie van De Kuip als alternatief?

¹ <http://api.commissiemer.nl/docs/mer/p32/p3274/a3274rd.pdf>

Antwoord:

Als bevoegd gezag van de procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) nemen wij het advies van de commissie voor de m.e.r. ter harte. Wij hebben dit met de initiatiefnemers van Feyenoord City en de opstellers van het MER besproken en zij volgen deze lijn. Voor de duidelijkheid, in het advies wordt niet gevraagd om een onderzoek naar de renovatie van de Kuip als alternatief te doen, maar om "inzicht te geven in de achtergrond en historie van de plannen voor de gebiedsontwikkeling. Geef speciale aandacht aan de (milieu-)voor en nadelen van de eerder overwogen 5 locaties voor het nieuwe stadion, en van renovatie van de Kuip als uitgangspunt voor de gebiedsontwikkeling". In deze lijn wordt het advies opgepakt.

Voorts wordt door het raadslid gesteld:

De Commissie schrijft verder:

"In het startdocument is aangegeven dat de locatiekeuze voor het nieuwe stadion in een eerdere planfase heeft plaatsgevonden en dat er om deze reden in het MER geen locatiealternatieven zullen worden onderzocht. Presenteer in het MER de belangrijkste (milieu- en overige) argumenten die een rol hebben gespeeld bij de keuze voor Veranda West tegenover die van Veranda Oost en Driehoek."

De gemeenteraadsfractie van de Partij voor de Dieren brengt u graag onze eerdere vragen² over dit onderwerp in herinnering. Daarin vroegen we u of u bereid bent de planmakers van Feyenoord City te verplichten een vergelijking te maken tussen hun voorkeursalternatief en ten minste een alternatief met renovatie van De Kuip. U antwoordde destijds dat een renovatie ('vernieuwbouw') van De Kuip in de Stadiondriehoek niet haalbaar is."

Vraag 3:

Verdedigt u nog altijd dit antwoord, ook na het advies van de Commissie? Indien ja, waarom? Indien ja, wat is voor u de waarde van het advies van de Commissie? Indien nee, waarom niet?

Antwoord:

In de eerdere beantwoording hebben we aangegeven waarom we de planmakers van Feyenoord City niet vragen om een alternatief met vernieuwbouw in de MER op te nemen. Wij staan nog altijd achter dit antwoord. Wij nemen het advies van de Commissie voor de m.e.r. zeer serieus. Zoals bij het antwoord op vraag 2 aangegeven heeft de Commissie niet gevraagd om een renovatie als alternatief in beeld te brengen.

² <https://rotterdam.notubiz.nl/document/6144044/1/18bb901>

Voorts wordt gesteld:

"De Partij voor de Dieren in Rotterdam wil een eerlijke vergelijking tussen de alternatieven met een nieuw stadion en een of meerdere alternatieven met renovatie van De Kuip. Dit betekent dat binnen alternatieven met renovatie even goed programma's voor wonen, werken, sport en omgeving kunnen worden gerealiseerd. Planelementen als de Strip en Urban Bridge zullen ongetwijfeld op een andere manier moeten worden ingezet of zelfs geschrapt ten faveure van andere elementen, maar dit laat onverlet dat gebiedsontwikkeling volledig los staat van locatiekeuze dan wel (ver)nieuwbouw van het onderkomen van voetbalclub Feyenoord."

Vraag 4:

Bent u het met ons eens dat alternatieven met renovatie van De Kuip programma's voor wonen, werken, sport en omgeving kunnen worden gerealiseerd die vergelijkbaar zijn binnen de planvorming van Feyenoord City? Indien nee, waarom niet? Indien ja, hoe gaat u ervoor zorgen dat er in de milieueffectrapportage een eerlijke vergelijking wordt gemaakt tussen alternatieven met een nieuw stadion en een of meerdere alternatieven met renovatie?

Antwoord:

Wij zijn het niet met u eens dat met renovatie van de Kuip programma's kunnen worden gerealiseerd die vergelijkbaar zijn met Feyenoord City. Daarover hebben wij in reactie op uw eerdere schriftelijke vragen het volgende geantwoord (28 maart 2017, 17bb2638) "In de haalbaarheidsstudie Feyenoord City en de 14 maart toegezonden "aanvulling haalbaarheidsstudie" wordt aangegeven waarom hierbij geen sprake zal zijn van een rendabele businesscase. Ook de grondexploitatie is met een fors minder programma niet haalbaar. Het deel ten noorden van de Stadionweg zal niet tot ontwikkeling komen tenzij de gemeente hier fors aan bijdraagt: alleen al de verwervingskosten liggen hier hoger dan de potentiële opbrengst zonder stadion. In de driehoek zullen met name de onrendabele kosten voor compensatie parkeren en de verwerving een negatief effect hebben op de grondexploitatie, terwijl de opbrengsten beperkter zullen zijn door het ruimtebeslag van het nieuwe stadion met bijbehorende voorzieningen en logistiek. Het genoemde alternatief voldoet niet aan de doelstellingen die we voor dit deel van de stad en het gebied in het bijzonder hebben. Het aantal toe te voegen woningen wordt fors minder, er wordt geen aantrekkelijke rivieroever gecreëerd en nieuwe verbindingen worden minder gecreëerd en zijn minder logisch. Daarnaast wordt, als gevolg van fors minder programma, de doelstelling om met de gebiedsontwikkeling een basis te leggen voor verbetering van het OV-netwerk op Rotterdam-Zuid niet gehaald. Zo zal een permanent treinstation niet aan de orde zijn."

In de Gebiedsvisie Stadionpark, door uw raad op 1 februari jl. vastgesteld, is dit nog een keer uitgebreid toegelicht. Zie verder de antwoorden bij de vragen 2 en 3.

Vraag 5:

Hoe gaat u ervoor zorgen dat er binnen de besluitvorming over een nieuw onderkomen voor voetbalclub Feyenoord en de daarmee gepaard gaande gebiedsontwikkeling een eerlijke afweging kan worden gemaakt door de Raad?

Antwoord:

Wij zijn van mening dat de bij de besluitvorming rond de Position Paper (11 mei 2017) en de Gebiedsvisie Stadionpark (1 februari 2018) in uw raad de bedoelde afweging is gemaakt. De afweging, inclusief de keuze voor nieuwbouw in plaats van renovatie, zal in het MER nog een keer worden toegelicht. Uw raad zal bij de besluitvorming over het bestemmingsplan het MER ontvangen, opgesteld conform het startdocument en de aanpassingen als opgenomen in het reactiedocument.

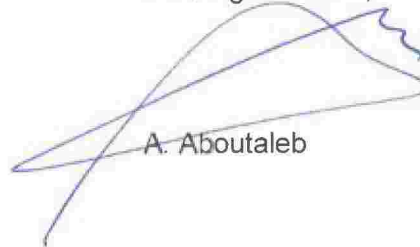
Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

C.M. Sjerps

De burgemeester,

A. Aboutaleb

